

Arbetsinstruktion och allmänna råd för lokal facklig verksamhet (Fastställd av Sveriges Psykologförbunds förbundsstyrelse 2005-09-15)

Sveriges Psykologförbund anser att tyngdpunkten i det fackliga arbetet ska ligga lokalt, för att möjliggöra att lokala förutsättningar uppmärksammas i det fackliga arbetet.

Denna arbetsinstruktion med allmänna råd är avsedd att utgöra ett stöd för den lokala fackliga verksamheten i förbundet och att tydliggöra olika beslutsnivåer.

Förbundet centralt har det övergripande ansvaret för att vi som avtalslutande part följer de lagar, regler och avtal som finns för förhandlingsverksamheten och de spelregler som gäller för umgänget mellan arbetstagarorganisationen och arbetsgivarorganisationen såväl centralt som lokalt. Vissa krav ställs som vi behöver motsvara, liksom vi ställer dessa krav på motparten. Den lokala arbetstagarorganisationen har motsvarande ansvar för det lokala arbetet. Tyngdpunkten i kollektivavtal och till exempel medbestämmandelagstiftningen har förskjutits allt mera till lokala förhandlingar. Detta faktum kräver ett fungerande samspel mellan den lokala arbetstagarorganisationen och förbundet centralt om medlemmarnas intressen ska kunna tillvaratas på bästa sätt.

De lokala fackliga förtroendevalda har mycket skiftande kunskap och erfarenhet av förhandlingar. Dessa båda faktorer måste därför få väga tungt när avgörande görs om en kontakt med förbundet ska tas eller inte. Med liten kunskap eller erfarenhet behöver den förtroendevalda söka stöd hos mera erfarna och kunniga i den lokala arbetstagarorganisationen respektive den centrala nivån. Med ökad kunskap och erfarenhet kan fler beslut fattas lokalt om ingen osäkerhet råder över situationen. För den enskilde medlemmen är den lokala organisationen en garanti för att denne får det stöd och den service som behövs som arbetstagare. Den lokala arbetstagarorganisationen utgör också länken till förbundet centralt. Det är därför viktigt att den lokala arbetstagarorganisationen inte tar på sig ett större ansvar än vad man har kunskap och kompetens för när det gäller förhandlingar och lokala kollektivavtal eller samverkansavtal. Detta är av särskilt stor vikt när det gäller enskilda individärenden.

När befogenheten lämnar den lokala arbetstagarorganisationen, t ex vid central förhandling enligt MBL, eller central tvisteförhandling, ägs frågan alltid av förbundet centralt varför kontakt för beslut måste tas. Vid andra tillfällen, bör kontakt tas, och det råd som ges ska vara starkt vägledande för den lokala arbetstagarorganisationen.

Det är av vikt att känna till att vid vissa tillfällen kan underlåtenhet att svara på motparts framställan, eller att agera på ett sätt som inte är godkänt enligt lagar och avtal, leda till ekonomiska anspråk på förbundet, med ibland stora belopp. Den lokala arbetstagarorganisationen har inte ekonomiska resurser för att hantera dessa varför det yttersta ansvaret kommer att åvila förbundet centralt.

För den enskilda sektorn (PTK-avtalen) och den statliga sektorn (SACO-S) där förbundet inte är egen avtalspart regleras förhandlingsordning och partskapet i särskild ordning.

Uppgifter och behörighet

Den lokala arbetstagarorganisationen har genom lagar och centrala kollektivavtal en rad rättigheter och skyldigheter när det gäller förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Den lokala arbetstagarorganisationen skall företräda samtliga medlemmar i förbundet som tillhör den lokala arbetstagarorganisationen.

Lokala förtroendevalda utses av psykologföreningen, vilken också har att anmäla och avanmäla uppdragen till arbetsgivaren. Kontaktombud anmäls/avanmäls av förbundet centralt. De förtroendevalda arbetar på föreningens uppdrag inom de ramar som anges av kongress, förbundsstyrelse och gällande lagar och avtal.

Lokala kollektivavtalsförhandlingar

De lokala arbetstagarorganisationerna inom förbundet förhandlar och träffar lokala avtal inom de primärkommunala och landstingskommunala sektorerna. Genom lokala samverkansavtal kan partsställningen även här till delar vara överlåten på lokalt SACO-råd eller förening. Vid tecknande av nya samverkansavtal ska alltid förbundet centralt konsulteras för rådgivning angående ingående delar i samverkansavtalet före tecknande.

Sveriges Psykologförbunds styrelse har beslutat att lokala kollektivavtal avseende avvikelser från

LAS regler och/eller centrala kollektivavtal om

- tidsbegränsade anställningar i 5-6 §§
 - turordningsreglerna i 22 §
 - företrädesrätt till återanställning i 22-25 §§
 - den närmare hanteringen av löneförmåner under uppsägningstid enligt 12 §
- skall godkännas av förbundet centralt. Detta gäller även innan lokala samverkansavtal träffas i dessa delar.

Lokala MBL- och samverkansförhandlingar

Den lokala arbetstagarorganisationen är lokal part i MBL- och andra samverkansförhandlingar. Lokalt fackligt samverkansorgan (t ex lokala Sacoråd) som företräder förbundets lokala arbetstagarorganisation måste informera och kontakta förbundets lokala arbetstagarorganisation innan överenskommelse med motparten ingås i frågor som har betydelse för förbundets medlemmar.

Förbundet centralt bistår med råd och anvisningar före och under den lokala förhandlingen.

Oenighet i den lokala förhandlingen, oavsett om den sker i eget namn eller inom ramen för samverkan, kan i vissa fall föras till central förhandling. Sådant beslut fattas av förbundet centralt.

Lokala tvisteförhandlingar

Uppstår oenighet beträffande exempelvis enskilds lön, allmänna anställningsvillkor, ändrade arbetsuppgifter, uppsägning av personliga skäl, diskriminering p g a kön eller etniskt ursprung kan lokal tvisteförhandling genomföras.

Förbundet centralt bör kontaktas på ett tidigt stadium för diskussion om problemet och huruvida förhandlingsframställan ska göras.

Förhandlingsframställan görs av den lokala arbetstagarorganisationen efter hörande av förbundet vars råd och anvisningar är vägledande för den fortsatta hanteringen.

I frågor som direkt berör enskild medlems anställningstrygghet (uppsägning, omplacering, tidsbegränsad anställning m m) eller andra intjänade rättigheter (som t ex intjänad lön eller semesterrätt) ska alltid förbundet centralt kontaktas innan några åtgärder vidtas.

Uppkommer situation där tidsfrist riskerar att löpa ut för påkallande av lokal tvisteförhandling, utan att kontakt hunnits ta med förbundet centralt kan lokal arbetstagarorganisation själv påkalla tvisteförhandling. Förbundet centralt ska då meddelas om åtgärden så snart som möjligt.

Förbundet centralt kan vid behov biträda vid lokal tvisteförhandling. Eventuellt utnyttjande av tolkningsföreträdare, enligt lag och avtal, meddelas av förbundet centralt

Om den lokala tvisteförhandlingen slutar i oenighet skall frågan omedelbart hänskjutas till förbundet centralt där eventuellt beslut om central tvisteförhandling och fortsatt handläggning av ärendet fattas. Det är här viktigt för den lokala arbetstagarorganisationen att uppmärksamma att preskriptionstiden för att påkalla en central tvist i vissa situationer är extremt kort.

Ansvars- och arbetsfördelning vid övertalighetssituationer

Uppkommer hos arbetsgivare risk för övertalighet skall den lokala arbetstagarorganisationen ta tillvara samtliga medlemmars intressen. En kontakt skall snarast etableras med förbundet centralt.

Anmärkning

Med lokal arbetstagarorganisation avses i denna instruktion Psykologförening och Kontaktombud.

Med central arbetstagarorganisation avses i denna instruktion Sveriges Psykologförbund centralt, ytterst företrätt av förbundsstyrelsen när kongressen inte är inkallad. Förbundsstyrelsen kan uppdra till förbundskansliet att företräda förbundet centralt enligt denna instruktion. *Förbundet centralt är ansvarigt för att den lokala arbetstagarorganisationen får tillräckligt stöd i de frågor som hanteras lokalt. Förbundet centralt ska*

således vara den instans som lokala företrädare vänder sig till för att få råd, information eller direkt förhandlingshjälp.